

HANDBOEK

Werkwijze en informatie

Augustus 2013

www.theehuisdeboskamp.nl/downloads/

Inhoudsopgave

Inleiding

Hoofdstuk 1 Aanleiding theehuis en Visie

- 1.1 aanleiding theehuis
- 1.2 visie

Hoofdstuk 2 Stichting theehuis de Boskamp

- 2.1 oprichting en statuten
- 2.2 doelstelling
- 2.3 eerste activiteiten van de stichting
- 2.4 samenwerking

Hoofdstuk 3 Werkwijze/ plan van aanpak

- 3.1.1 Gemeente Assen
- 3.1.2 Bouwberichten
- 3.2.1 Vrijwilligers
- 3.2.2 Try-outs
- 3.3.1 Begroting
- 3.3.2 Fondsen en wervingen

Hoofdstuk 4 De komende jaren

Hoofdstuk 5 PR

Hoofdstuk 6 Theehuis de Boskamp in 2016

Inleiding

In dit handboek worden de (voorlopige) werkafspraken omtrent de realisering van het theehuis de Boskamp vastgelegd.

Het handboek kan gebruikt worden als naslagwerk en als document waarmee de huidige werkwijze getoetst kan worden en eventueel bijgesteld.

Het handboek is aan veranderingen onderhevig en wordt dan ook jaarlijks bijgesteld indien nodig.

Hoofdstuk 1 Aanleiding theehuis en Visie

1.1 Aanleiding theehuis

In aanloop naar de gemeenteverkiezingen van 2010 is er een ronde tafelconferentie gehouden georganiseerd door een politieke partij in de gemeente Assen. Daar werd de wens naar voren gebracht om een theehuis op begraafplaats de Boskamp te realiseren.

Om die wens gestalte te geven is er een werkgroep gevormd waar o.a. de geestelijk verzorger van het Wilhelmina Ziekenhuis Assen en een afvaardiging van de uitvaartbranche in participeerden.

De werkgroep bezocht allereerst wethouder Langius van de gemeente Assen. Hij stelde voor om, voorafgaande aan het maken van verdere plannen, te onderzoeken of het plan voor een theehuis wel werd gedragen door de bezoekers van de begraafplaats.

Met medewerking van de gemeente Assen werden in de zomer van 2011 een aantal try-outs gehouden bij de entree van de begraafplaats. Er werd, om de werkelijke behoefte te peilen een enquête gehouden onder de bezoekers van de Boskamp. De respons was overweldigend. Er was een grote behoefte aan een plek waar bezoekers van de begraafplaats na konden praten en op verhaal konden komen. Vrijwilligers en werkgroepleden waren onder de indruk van het respons. Ook plaatselijke krantenberichten ondersteunden de wens voor een theehuis

De werkgroep besloot de plannen voor een theehuis verder uit te werken en nam opnieuw contact op met de gemeente Assen. In de zomer van 2012 werd Stichting Theehuis de Boskamp opgericht.

1.2 visie

De afgelopen tientallen jaren zijn leefverbanden kleiner geworden en hebben mensen zich steeds onafhankelijker van de samenleving opgesteld. Redenen zijn bijvoorbeeld het ontstaan van de verzorgingsstaat en het verdwijnen van het geloof in een hiernamaals bij een toenemend aantal mensen. Hierdoor zijn mensen het proces rond begraven anders gaan ervaren en wordt er op een andere manier uiting gegeven aan de rouwgevoelens. Deze rouwgevoelens worden vaak geactiveerd door het bezoek van een graf of uitstrooiplek.

Een theehuis, nabij een graf of herdenkingsplek kan ruimte bieden om op adem te komen. Het biedt rust en aandacht om verlies te erkennen en in een later stadium het leven weer op te pakken. Contact met vrijwilligers, meestal lotgenoten, kunnen het 'gevoel van samen zijn' benadrukken. Op deze wijze kan een theehuis met betrokken mensen een aanvulling zijn op de volksgezondheid. Zij biedt de mogelijkheid om rouw te stroomlijnen en kan voorkomen dat zij pathologische wordt.

Hoofdstuk 2 Stichting theehuis de Boskamp

2.1 Oprichting en statuten

Op 23 mei 2012 kwam het voltallige bestuur van de in oprichting zijnde Stichting "Theehuis de Boskamp" bij elkaar om afspraken te maken voor de komende tijd. De samenstelling van bestuur op dat moment:

- Petra de Kruijf, voorzitter
- Marga Komen, secretaris
- Evert Jan Stokking, penningmeester
- Olga van Kampen, lid.

Op 30 augustus 2012 werden de statuten getekend bij notaris mr. Jan Foppo Hendrik de Jong Posthumus, notaris te Assen:

Artikel 1

1. De stichting draagt de naam: **Stichting Theehuis de Boskamp Assen.**
2. Zij heeft haar zetel te Assen.

2.2 Doelstelling Theehuis De Boskamp

DOEL

Artikel 2

1. De stichting heeft ten doel:
Het aanbieden van een koffie- en theeschenkerij op de begraafplaats "de Boskamp" te Assen, waar begraafplaatsbezoekers in een passende sfeer kunnen vertoeven, en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.
2. De stichting beoogt niet het maken van winst.

2.3 Eerste activiteiten van de stichting

De taken die het stichtingsbestuur op zich heeft genomen zijn oa:

- * Onderzoek doen onder begraafplaatsbezoekers naar behoeftes, wensen en invulling theehuis
- * Overleg met bouwkundig adviseur en gemeente Assen over de mogelijkheden en inrichting.
- * Vrijwilligers zoeken en voorbereiden
- * Een organisatie structuur opzetten, waarin oa PR en het werven van gelden een belangrijke factor zijn.

2.4 Samenwerking

Om een theehuis te realiseren op de begraafplaats De Boskamp is het van belang om goede contacten te onderhouden met instellingen en bedrijven.

In deze fase van ontwikkeling is er een samenwerking met:

- * Gemeente Assen
- * Rouwcentrum en crematorium De Boskamp
- * Wilhelmina Ziekenhuis Assen, *palliatief team*
- * Uitvaartverzorging Achaat
- * Reclamebureau DRP Assen
- * Notariskantoor Tijdhof, daverschot en de Jong Posthumus
- * Vincent van Gogh college*

Hoofdstuk 3 Werkwijze/ plan van aanpak

3.1.1 Gemeente Assen

De begraafplaats De Boskamp is gelegen aan Boskamp 5.

Zij is circa 16 ha groot.

Deze begraafplaats is in gebruik sinds 1955.

Er zijn circa 4915 graven en 525 urnen.

Naast het terrein van begraafplaats de Boskamp is Rouwcentrum Crematorium De Boskamp gevestigd.

Dit is een zelfstandige organisatie en staat los van de begraafplaats.

Zij maakt geen deel uit van de gemeente Assen

De gemeente Assen beheert de begraafplaats De Boskamp.

Zij staat welwillend tegenover de plannen van de stichting om een theehuis te realiseren.

In eerste instantie zijn er contacten geweest met Ina Roelfs,

Zij werkte als vakcoördinator groen, bij de afdeling Beleid en Projecten dienst Stadsbeheer bij gemeente Assen

Na de try-outs gehouden in het voorjaar van 2011 beschreef zij de volgende stappen:

Er zou een vooroverleg gehouden worden met stedenbouw indien uit vooroverleg blijkt dat we welwillend zijn als gemeente dan is er een principebesluit.

Met dit principebesluit kan een omgevingsvergunning worden aangevraagd.

Op 22 januari 2013 zijn er vervolgspraken gemaakt:

Procesafspraken

- Gemeente is enthousiast over een theehuis op de begraafplaats en zal zoveel mogelijk faciliteren en meedenken met de stichting bijv. verbouw en verhuur van het gebouwtellen gebouw, begeleiden verbouw, beheer uitvoeren e.d. De kosten voor realisatie van de verbouw (incl. voorbereiding en toezicht) + beheer + energiekosten moeten gedekt worden door een eventuele kostendekkende huuropbrengst.
- Gemeente werkt uit samen met de stichting of er een vorm van huur zou moeten komen. Vastgoed en BMA komen met een voorstel richting de stichting.
- Stichting neemt dit voorjaar een besluit over financiering, rolverdeling bij de uitvoering etc. etc.
- Gemeente (Erik Boer) legt voorlopige tekening ter toetsing voor aan welstand.
- Bovenstaande afspraken zijn pas definitief nadat B&W een besluit heeft genomen en er een overeenkomst (intentieverklaring of iets dergelijks) is ondertekend door beide partijen. (voorbereiding eenheid beleid, in afstemming met Erik Boer).
- Ina Roelfs draagt haar werkzaamheden over aan collega bij Eenheid Beleid (nog te bepalen), Erik is voorlopig aanspreekpunt.

Rolverdeling verbouw en beheer

- w.b de verbouwing nog nader afspreken: wie is bouwbegeleider (gemeente of stichting), wie voert de bouw uit (aannemers, vrijwilligers die vakdeskundigheid hebben, werkpunt medewerkers voor gemeente e.d). Een mogelijke optie is dat gemeente projectleider bouw levert puur voor de hoofdlijnen, dat stichting zorgt voor een deskundig projectleider/uitvoerder voor voorbereiding, uitvoering en toezicht. Leverantie van materialen (bijv. keukenblok, zonnepanelen, isolatiemateriaal, vloerbedekking) kan stichting ook een rol in spelen via sponsoring. Buitenwerk en riolering moet zeker door professionals gebeuren (of aantoonbaar vakbekwame vrijwilligers).
- Beheer: gemeente is verantwoordelijk voor totaalbeheer is het uitgangspunt. Gemeente besteedt dit in 1x uit en versnippering is organisatorisch niet handig. Schoonmaak is wel voor de stichting.

3.1.2 **Bouwberichten**

Tijdens de vergadering van het stichtingsbestuur samen met de gemeente Assen op 29.10.2012 werd het gebouwtje naast het columbarium op de begraafplaats genoemd als toekomstige plek.

Er is door de gemeente Assen een begroting gemaakt voor de verbouwing, dit is een eerste raming op basis van normbedragen en beoordeling door de afdeling vastgoed.

Het vervolg om te komen tot financiering en uitvoering zijn alle opties voor de gemeente Assen bespreekbaar. Wel moet het voldoen aan kwaliteitseisen die ze stellen.

In mei 2013 is er door het stichtingsbestuur een investeringsbegroting gemaakt en ingediend. Inmiddels lopen de contacten met de gemeente Assen via een andere contactpersoon: Erik Boer en Pieter Gautier.

De welstandscommissie van de gemeente Assen heeft opnieuw de aanbeveling bekeken en vindt een uitbouw aanvaardbaar, mits deze volledig transparant is (glazen doos). Bericht 27 juni 2013.

3.2.1 Vrijwilligers

De doelstelling van het theehuis kan alleen plaatsvinden als het op vrijwillige basis geschiedt.

Dat geldt niet alleen voor de leden van het stichtingsbestuur, het geldt ook voor de webmaster, de bouwkundig adviseur en vele anderen.

Daarnaast zal straks de exploitatie van het theehuis plaatsvinden met behulp van vrijwilligers.

Zo'n 20 personen zijn nodig om bezoekers gastvrij te ontvangen en koffie en thee te schenken.

Zij worden begeleid door een coördinatieteam en krijgen een korte cursus aangeboden over rouwbegeleiding en horeca.

Inmiddels zijn er in 2012 en 2013 twee bijeenkomsten gehouden voor aspirant vrijwilligers in het Wilhelmina Ziekenhuis Assen. Deze bijeenkomsten stonden in teken van kennis maken. Een aantal vrijwilligers hebben aangeboden om mee te werken aan de try-outs. Alle vrijwilligers worden op de hoogte gehouden door een nieuwsbrief en kunnen nieuws over het theehuis volgen via de website. www.theehuisdeboskamp.nl

3.2.2 Try-outs

Om te onderzoeken of er inderdaad een wens bestond vanuit de samenleving voor een theehuis op de begraafplaats de Boskamp is begonnen met een try-out in het voorjaar van 2011: 5- 12- 19 juni.

De try-out bestond uit een terras van tafels en stoelen aan het begin van de begraafplaats waar bezoekers uitgenodigd werden om een kopje koffie of thee te drinken. Er werden enquêteformulieren uitgedeeld en gesprekken gevoerd. Een aantal bezoekers gaf aan in een later stadium graag mee te willen werken als vrijwilliger.

In 2012 en 2013 werden de try-outs in de zomerperiode herhaald. Niet meer om te onderzoeken of er draagvlak zou zijn, die was er wel. Maar om te laten zien dat er achter de schermen nog steeds gewerkt werd om het theehuis te realiseren.

Enkele aspirant vrijwilligers boden aan om aanwezig te zijn bij het koffie en thee schenken. Er werd gewerkt met een draaiboek en een rooster.

Tijdens de try-outs bezochten vele bezoekers (30-40 personen) het terras en deelden hun verhalen. Hun komst en enthousiasme inspireerde het stichtingsbestuur om weer verder te gaan met de plannen.

In 2013 werd een andere locatie in gebruik genomen.

Het terras werd verplaatst naar het toegewezen gebouw achter het columbarium. Het gebouwtje kon nu goed bekeken en bestudeerd worden.

3.3.1 Begroting

Investeringsbegroting Stichting Theehuis de Boskamp

Deze begroting betreft renovatie, verbouw en inrichting van het achterste deel van het columbarium op de begraafplaats De Boskamp te Assen.

Investeringen

Onderhoud en schilderwerk	10.000
Buitenwanden	1.750
Binnenwanden	8.136
Vloeren	1.038
Dak	2.000
Buitenwandopeningen	8.432
Binnenwandopeningen	1.190
Vloeropeningen	500
Binnenwandafwerkingen	615
Vloerafwerking	1.250
Plafondafwerking	2.000
Warmteopwekking	1.500
Watervoorziening	1.460
Elektrische voorzieningen	720
Verlichting	4.515
Keukenvoorzieningen	3.000
Sanitaire voorzieningen	1.834
49.940	
Tekenwerk	1.500
Leges, vergunningen	500
Bouwmanagement 10%	4.994
56.933	
Inrichting, meubilair etc.	4.000
Terrasmeubilair	1.500
Elektrische radiatoren	1.500
Keukeninventaris	1.500
Vloerbedekking	2.000
67.433	
BTW 21%	14.161
81.594	

Dekking

Reeds toegezegde donaties en sponsorbijdragen	26.000
Waarde verwachte giften in natura	6.000
Waarde verwachte werkzaamheden vrijwilligers	6.000
38.000	

Tekort 43.594

Deze begroting is tot stand gekomen in samenspraak met de gemeente Assen.

Voor de dekking worden nog aanvullende sponsors en donateurs geworven

3.3.2 Fondsen en wervingen

Om het theehuis De Boskamp te realiseren is er geld nodig. De gemeente Assen heeft toegezegd te willen meewerken maar heeft geen budget voor een theehuis. Voor verbouw, renovatie en inrichting van het bestaande pand achter het columbarium wordt gezocht naar sponsors en donateurs. Ook zullen fondsen aangeschreven worden.

Theehuis De Boskamp is geen commerciële instelling, maar streeft er naar bezoekers consumpties aan te bieden voor toegankelijke prijzen. Om dit mogelijk te maken is de steun van sponsors en donateurs onontbeerlijk! Een aantal bedrijven en instellingen steunen het werk van de Stichting Theehuis De Boskamp Assen inmiddels, zij worden vermeld op de website.

Ook zijn er bedrijven en instanties die hebben toegezegd financieel te ondersteunen. De diaconie van de Protestantse Gemeente Assen heeft inmiddels, onder voorbehoud een bedrag van € 25.000,- toegezegd.

Stichting theehuis de Boskamp heeft het **ANBI-status** (goede-doelenstatus) waardoor giften aftrekbaar kunnen zijn voor de belasting.

In het najaar van 2013 zullen verschillende bedrijven en fondsen worden aangeschreven. Ook serviceclubs en andere charitatieve instellingen worden benaderd. Het stichtingsbestuur wordt daarbij geholpen door Ger Meijer, die zijn expertise hier voor heeft aangeboden.

Hoofdstuk 4 De komende jaren

Op 6 april 2011 werden de eerste stappen gezet om een theehuis op de Boskamp te realiseren. Inmiddels zijn we alweer 2 jaar verder.

Kijkend naar de ontwikkelingen van andere stichtingen en instanties met hetzelfde doel in andere steden komt dat aardig overeen.

Zie <http://www.theehuisselwerderhof.nl/historie.shtml>

<http://www.thehuisleeuwarden.nl/>

<http://www.robinia-oldambt.nl/>

<http://www.thehuisemmeloord.nl/index.php/historie>

- Op dit moment is het wachten op een definitieve besluit van de gemeente Assen (B&W) en het tekenen van een overeenkomst (intentieverklaring).
- De verbouwplannen kunnen daarna zo spoedig mogelijk van start gaan.
- De werving van gemotiveerde vrijwilligers is al geschiedt. Als de (ver)bouw is begonnen wordt hen een cursus aangeboden op het gebied van rouwverwerking en horeca.
- In het najaar van 2013 wordt samen met de adviseur fondsen en wervingen een campagne gestart om de nodige €43.000 die nog open staat bij elkaar te brengen.
- De opening van het theehuis kan in het voorjaar van 2014 plaatsvinden.
- In principe zal het theehuis in eerste instantie alleen op zaterdag en zondag open zijn. (11.00- 16.00u) Daarna kan gekeken worden of er ook op andere tijden mogelijkheden zijn.
- Het theehuis kan ook op aanvraag haar deuren openen. Na een uitstrooiing kan een klein gezelschap (familie) een kopje koffie en/of thee gebruiken en napraten over dit emotioneel moment.
- De ruimte kan ook gebruikt worden voor een cursus omgaan met rouw, bloemschikken, of verwerken door kunst.

Hoofdstuk 5 PR

Voorafgaande aan de try-outs is er door het Dagblad van het Noorden, verschillende huis-aan-huis krantjes en een kerkblad aandacht besteed aan de komst van een theehuis op de begraafplaats de Boskamp. Ook aan het tekenen van de statuten bij de notaris werd aandacht besteed. Agnes Mulder, inmiddels 2de kamer lid CDA, was hierbij aanwezig. Daarnaast heeft omroep Assen twee keer een interview gehouden met leden van het stichtingsbestuur.

In het najaar van 2012 werd Martin Veldhuizen, van Kroonmarketing benaderd om een website te maken. www.theehuisdeboskamp.nl
Er is een doeltreffende en mooie website gemaakt, het onderhouden hiervan komt ook op zijn naam.

Tim de Leeuw van het bureau DRP ontwierp het logo.

<http://www.bureaudrp.nl/>

Jannie Tingen van <http://www.catzreclame.nl/> heeft aangeboden folders etc. te maken

Er is twee maal een nieuwsbrief verspreid onder belangstellenden en vrijwilligers. De derde editie wacht op nieuws uit de gemeente Assen.

Hoofdstuk 6 Theehuis de Boskamp in 2016

Het is zondag 7 augustus 2016.

Theehuis de Boskamp is inmiddels al ruim 2 jaar een begrip op de begraafplaats, vele bezoekers vinden hun weg.

Ze zijn erg blij met de mogelijkheid om een kopje koffie te drinken en te praten. Een weduwnaar van 85 is vaste klant: "Mijn kinderen wonen aan de andere kant van het land. Iedere zondag bezocht ik al het graf van mijn vrouw. Nu rijd ik ook nog even langs het theehuis. Het breekt die lange zondag en er wordt altijd naar me geluisterd." Een echtpaar komt voor het eerst, de afgelopen week is de crematie geweest van moeder. Voor het eerst een zondag zonder zorgplicht. Het is zo wennen! Wat fijn dat ze nog even kunnen blijven! Of Joost, hij woont in Gouda en is op zoek naar zijn oom die hier begraven ligt. Hij is naar hem genoemd. "Wat mooi zo'n plek," zegt hij. "En fijn dat ik hier op adem kan komen. Ik kan wel naar de stad voor een kop koffie maar dat haalt me zo uit de rust, mijn hoofd staat daar niet naar."

Rond Vader en Moederdag zijn er mogelijkheden geweest om een lezing bij te wonen en bloemstukjes te maken.

Tijdens de laatste zondag van oktober tijdens het Alom Gedenken is het theehuis de hele avond geopend.

Er is een cursus omgaan met verlies geweest en een lezing over kinderen en verlies. Vanuit de ontmoetingen in het theehuis is er spontaan een fietsgroepjes ontstaan van lotgenoten. 'De anderen weten hoe ik me voel, ze hebben maar een half woord nodig'. Een plaatselijke boekhandel heeft enkele mooi boeken geschonken en gedichtenbundels. Een bezoeker schrijft een gedichtje over op een kaart. 'Voor mijn schoonzus die is net weduwe geworden. Wat mooi dat dit hier zomaar staat, het geeft troost en de goede woorden' .

En vorige week bezocht een familie het theehuis. Zij hadden aangegeven dat ze na de uitstrooiing van het as van hun vader, het theehuis wilde bezoeken om na te praten. We komen allemaal van ver. Een vrijwilliger heeft op eigen initiatief een paar muffins gebakken. "Wat een zorgzaamheid", het heeft ons goed gedaan.